

Ennakkotunti

ARVOT JA ITSETUNTEMUS -SISÄLTÖOHJELMA

Tunnin tarkoitus

Ennakkotunnin tavoitteena on vahvistaa oppilaan ymmärrystä siitä, että päätöksillä on merkitystä. Tunnin aikana hän on saanut kuulla myös mitä Camera obscura -seikkailussa tapahtuu ja miten se on järjestetty. Tunnin kesto on noin 40 minuuttia. Ennakkotunnin keskeinen teema on tietoisuus omista vaikutusmahdollisuuksista. Tunnilla harjoitellaan luopumista, itselle tärkeiden päätösten tekemistä ja päätösten vaikutusten pohdintaa. Opettajan tehtävänä tässä harjoitteessa on kannustaa ja arvostaa oppilasta.

Tunnin valmistelu

Tulosta ja monista tämän sivun alareunasta löytyvä tehtäväpaperi. Voit myös piirittää sen mallin mukaan (1) oppilailla A3-kokoiselle paperille. Oppilas tarvitsee tehtävän suorittamiseen kynän ja tehtäväpaperin. Seuraa käsikirjoituksen ohjeita kohta kohdalta ja motivoi oppilaita keskustelemaan ja perustelemaan valintojaan. Tehtäväpaperi jää oppilaalle. Hän voi hyödyntää työskentelyssä myös paperin kääntöpuolta esim. perusteluihin.

Tunnin käsikirjoitus

1. Tärkeiden asioiden kokoelma (kesto 6 min)

Pyydä oppilaita taittamaan tehtäväpaperi, niin että hän näkee aluksi vain ylimmän ruudukon. Sen jälkeen pyydä oppilaita täyttämään ruudukko, niin että jokaiseen ruutuun tulee yksi oppilaalle itselleen tärkeä asia. Tärkeällä asialla tarkoitetaan tässä harjoitteessa sellaisia asioita, mistä hän ei halua luopua tai sitä ilman hän ei voisi olla tai elää. Kun oppilaat ovat täyttäneet ruudukkoa, pyydä heitä tarkistamaan, olisiko ruudukossa vielä jotain muutettavaa.

2. Sattuma puuttuu peliin (kesto noin 15 min)

Kun oppilaat ovat täyttäneet ruudukkonsa, voi paperin taitoksen avata. Seuraavaksi poistat sattumanvaraisesti ruutuja oppilaiden tehtäväpaperista yhden kerrallaan (esim. A2). Kerro oppilaille mikä ruutu poistuu (esim. A2) ja jonka he yliviivaavat. Oppilas kirjoittaa yliviivatun asian ruudukon alla olevaan Sattuma puuttuu peliin - kohtaan. Pyydä oppilasta tämän jälkeen miettimään ja kirjoittamaan mitä hänelle merkitsee se, ettei kyseistä yliviivattua asiaa enää ole hänen elämässään? Pyydä häntä arvioimaan muuttuneen tilanteen vaikutuksia itseensä ja lähipiiriinsä. Pyydä oppilasta pohtimaan, miten hän olisi voinut vaikuttaa siihen, että niin ei olisi tapahtunutkaan tai millä keinoin tai kenen avulla tapahtuneesta voi nyt selvitä. Pyydä häntä kirjaamaan pohdinta ko. riville. Kun oppilailla on ollut riittävästi aikaa, kerro mikä on seuraava poistettava ruutu. Pyydä heitä toistamaan

äskeinen pohdinta. Poistata yhteensä neljä ruutua, joista yksi on ennakoita täytetty.

3. Yksi mahdollisuus (kesto 5 min)

Vaikutusten pohdinnan jälkeen on oppilaalla mahdollisuus palauttaa takaisin yksi poistettu ruutu ja sen sisältämä asia. Hän voi vaihtaa sen yhteen ruudukossa vielä olevaan asiaan. Pyydä oppilasta perustelemaan valintansa itselleen.

4. Tärkeysjärjestys (kesto 5 min)

Pyydä nyt oppilaita kirjoittamaan ruudukkoon jääneet asiat tärkeysjärjestykseen yhdestä kahdeksaan paperin alareunassa olevaan Reppu-ruudukkoon. Kun oppilaat ovat listansa kirjanneet, keskustelkaa ja pohtikaa yhdessä, oliko helppoa laittaa asioita tärkeysjärjestykseen? Pyydä oppilaita perustelemaan valintojaan.

5. Nyt vai tulevaisuudessa (kesto noin 5 min)

Pyydä tämän jälkeen oppilaita pohtimaan mitä listalla olevista asioista tarvitsee missäkin elämänsä vaiheessa. Tarvitsen niitä:

- Nyt tällä hetkellä, tänään ja vielä tämän päivän aikana?
- Kun olen aikuisiässä?
- Jos minulla on lapsia ja mitä näistä haluaisin antaa heille?

6. Repun pakkaus (kesto noin 5 min)

Pyydä oppilaita valitsemaan Reppu-listalla olevien asioiden joukosta vain viisi mukaan otettavaa. Kerro että matka tulee olemaan koko elämän pituinen ja nyt olisi hyvä pohtia, mitä kannattaa ottaa mukaan. Reppu-listalta täytyy jättää kolme asiaa pois, mistä ollaan valmiita luopumaan? Pyydä oppilasta lopuksi ympyröimään mukaan otettavat asiat.

7. Camera obscura (kesto noin 5 min)

Kerro tunnin päätteeksi mitä Camera obscura -toimintapäivänä tapahtuu: "Nyt päättynyt tunti liittyy ensi viikolla olevaan toimintapäivään, johon osallistumme. Tämä tunti, tuleva toimintapäivä ja siihen liittyvä purkutunti ovat kokonaisuus. Camera obscura -toimintapäivä on ohjattu tapahtuma, jossa on myös Camera obscura -mielikuvaseikkailu. Siinä sinulla on mahdollisuus pohtia omaa elämäsi, vahvuksiasi, valintojasi ja niiden vaikutuksia. Mielikuvaseikkailussa kuljetaan yksin kuulokkeet päässä. Toimintapäivä on kokonaisuus, jossa on sekä yksin tehtävää pohdintaa että ryhmässä toimimista.

Ennakkotunti

Tärkeiden asioiden kokoelma

	A	B	C	D
1	KUUNTELEMISEN TAITO			KIRJOITUSTAITO
2		TERVEYS		
3				

----- taita paperi aluksi tästä, niin että näet vain yllä olevan ruudukon -----

Sattuma puuttuu peliin

Reppu

		Nyt tai tällä viikolla	Aikuisena	Jos on omia lapsia
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				